

Naujos vadovų atsakomybės

- Konkurencijos taryba formuoja asmeninių sankcijų vadovams praktiką
- Atmintinėje rasite praktinius patarimus vadovui, kaip apsaugoti save nuo finansinių netekimų

2011 metais Konkurencijos įstatymu numatyta vadovų asmeninė atsakomybė už konkurencijos teisės pažeidimus buvo tik formali nuostata, kol 2017 metais Konkurencijos taryba ją nepasinaudojo dvejose bylose ir nepaskyrė sankcijų kelių įmonių vadovams.

KOKIOS SANKCIJOS NUO 2018 METŲ?

Kadangi įmonėms taip pat taikomos baudos, tai nuo šiol realu, kad bus **baudžiama tiek įmonė, tiek ir jos vadovas:**

1. Bauda vadovui iki 14 480 EUR;
2. Nušalinimas nuo vadovaujančių pareigų (įskaitant valdymo ar priežiūros organo nario) nuo 3 iki 5 metų.

KAM GRESIA IR KOKIOMIS APLINKYBĖMIS?

Sankcijos gresia vadovui, kuris užėmė vadovaujančias pareigas pažeidimo vykdymo metu (net jei vėliau ir buvo atleistas).

Svarbu: tai aktualu tiek mažų, tiek didelių įmonių vadovams. Grėsmė mažesnėms įmonėms didesnė, nes jos dažniausiai neturi teisininkų ir vidaus procesų, mažinančių rizikas. 2017 metais sankcijos buvo paskirtos būtent nedidelių įmonių vadovams už dalyvavimą susitarimuose dėl kainų prieš teikiant pasiūlymus pirkėjams.

Sankcijas vadovams skiria teismai Konkurencijos tarybos teikimu, kai įsiteisėja sprendimai dėl įmonės padarytų konkurencijos teisės pažeidimų.

UŽ KOKIUS PAŽEIDIMUS BAUDŽIAMI VADOVAI?

1. Konkurentų susitarimas (pvz., karteliniai susitarimai);
2. Piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi (pvz., 40% rinkos užimantis rinkos dalyvis naudojasi savo padėtimi, kad apribotų konkurenciją).

UŽ KOKIUS PAŽEIDIMUS SANKCIJŲ NĖRA?

1. Už vertikalius susitarimus (pvz., tarp mažmenininko ir jo tiekėjo);
2. Už koncentracijos (pvz., ūkio subjektų susijungimai, prijungimai, kontrolės įgijimai) taisyklių pažeidimus.

KADA ATSAKINGAS VADOVAS ASMENIŠKAI?

Praktiškai – **VISADA:**

1. Kai tiesiogiai prisidėjo prie pažeidimo padarymo;
2. Kai tiesiogiai neprisidėjo, bet **turėjo pagrindą įtarti**, kad įmonė daro pažeidimą, **bet nesiėmė veiksmų** užkirsti kelią pažeidimams;
3. Kai **nežinojo**, nors **privalėjo žinoti**, kad jo vadovaujama įmonė padarė ar daro pažeidimą.

KĄ DARYTI VADOVUI?

Kurti konkurencijos teisės laikymosi kultūrą įmonėje: nuolatiniai mokymai darbuotojams, atitikties programos, atsakingo asmens paskyrimas už konkurencijos teisės laikymąsi ir priemonių, leidžiančių pastebėti pažeidimus ankstyvoje stadijoje (pvz., anoniminė informavimo sistema) kūrimas.

Pasiruošti iš anksto įrodyti savo netyčinės klaidos priežastis, pvz., turėti išdėstytas rašytines teisininkų išvadas klausimais, dėl kurių abejojama.

Numatyti saugančias nuostatas vadovo sutartyje.

Sužinoti, ar Jūsų atveju verta naudoti vadovų atsakomybės draudimą galite peržiūrėti MERITS verslo žvalge seminarą vadovams su Rasa Kulyčienė (IVP Partners). Mokestinę vadovų asmeninės atsakomybės draudimo dalį pristatė Gintaras Juškauskas (MERITS):

Jei konkurencijos taryba jau nustatė pažeidimą: skųsti konkurencijos tarybos nutarimus teismuose. Tokiu atveju nuo pažeidimo konstatavimo iki realios sankcijos vadovui įsiteisėjimo gali praeiti 5-7 metai.

